

Společné zdroje

(ITS listopad/prosinec 2005, str. 64-65)

Klaus Schaefer-Breede a Ulrich Just informují o různorodosti, struktuře a dosahu informačních služeb poskytovaných prostřednictvím Internetu v geografické oblasti pokryté euroregionálním projektem VIKING.

V období, které předcházelo programu MIP (1996-1999) (Víceletý indikativní program), vyvinuly země pokryté euroregionálním projektem VIKING několik pilotních internetových informačních služeb. Skandinávští partneři vytvořili jak regionální, tak i národní webové stránky, které se zaměřily především na silniční dopravu.

V dnešní době masivní expanze World Wide Webu existuje silný tlak na spojení služeb za účelem zvýšení efektivity a snížení požadavků na jejich údržbu. Z tohoto důvodu proto v Dánsku, Finsku, Norsku a Švédsku probíhá proces koncentrace vedoucí k národní kontrole a řízení. Výsledkem bude snížení celkového počtu webových stránek poskytujících službu informování o dopravě (TIS) ve prospěch komplexních národních informačních systémů provozovaných příslušnými národními orgány. Průzkumy mezi uživateli připravili cestu pro tyto národní služby druhé a třetí generace.

V Německu je situace poněkud odlišná. Německá účast na projektu VIKING je roztržena mezi pět států (zemí), z nichž každý má svoji vlastní vládu a správu. Tato skutečnost stála

v cestě tomu, aby se v Německu vytvořila „národní“ německá služba. První kroky Německa směřující k vytvoření komplexní internetové informační služby se zaměřily na Hamburg, který má 1,7 mil. obyvatel. Pilotní projekt byl v roce 1999 zpřístupněn veřejnosti, a od té doby byl rozšířen tak, aby pokrýval celou oblast metropolitní aglomerace. Souběžně byla vyvinuta architektura systému pro portál TIS (Travel information system – Informační systém pro cestování) severního Německa. Jedná se o společný podnik zemí Šlesvicko-Holštýnsko, Dolní Sasko, Meklenbursko-Přední Pomořansko, Brémy a Hamburk. Pilotní provoz portálu byl zahájen v červenci 2004; slouží oblasti s přibližně 15 milióny obyvatel, nabízí informace celé řadě cílových skupin o všech druzích dopravy, a design portálu podporuje oficiální charakter webové stránky, tj. autorizované služby účastníků se zemí. Z geografického hlediska zahrnuje území rozkládající se mezi Dánskem, Polskem a Nizozemím (87,403 km², území o délce 500 km ve směru západovýchodním a 400 km ve směru severojižním).

Toto území zahrnuje několik velkých městských aglomerací – metropolitní území Hamburk, Brémy a Hannover – stejně jako rozlehlé venkovské oblasti s relativně nízkou hustotou obyvatelstva.

V současné době zpřístupňuje portál informace externím poskytovatelům informací (kterých je celkem okolo 750) prostřednictvím více než 2100 hyperlinek. Stávající informační služby stejně jako portály zaměřené místně nebo regionálně jsou vzájemně propojeny, včetně nejnovějších projektů v rámci VIKING zahájených v Německu v roce 2005, a to regionálního portálu pro oblast Brém a internetové stránky brémského centra řízení dopravy.

Vedle těchto národních a regionálních aktivit pokročil VIKING v systematickém vývoji „sponky“ pro informační služby o dopravě: zlepšuje dostupnost a celistvost poskytovaných informací o dopravě pro celou severní Evropu: Cestovní a dopravní informační služby (TTIS). Tato služba je poskytována on-line od března 2000 a v současné době je v provozu její třetí generace.

TTIS je souhrnný portál obsahující dopravní informace založený na spolupráci všech partnerů projektu VIKING. Na struktuře webové stránky a jejím obsahu se shodla všechna příslušná skandinávská ministerstva a dopravně-správní orgány, v jejichž čele stojí Ministerstvo stavebnictví, životního prostředí a dopravy v Brémách. Na TTIS může být pohlíženo jako na vstupní bránu, pomocí níž dochází k výběru informací v souladu se systematickými kritérii. Cílem portálu je nabídnout seriózní, ověřené, nekomerční a vícejazyčné informace pro všechny druhy dopravy a všechny účely dopravy (jak soukromé, tak i obchodní), se zaměřením na přeshraniční cestování. Oblast dosahu se rozkládá na území napříč dlouhým přes 3000 km (více než vzdálenost z Amsterdamu do Palerma), na němž žije přibližně 38,5 mil. obyvatel.

Dalším důvodem svědčícím pro existenci takovéto „sponky“ je geografické složení oblasti, na kterou se VIKING vztahuje. Trajekty propojují úseky transevropské silniční sítě (Trans-European Road Network – TERN), které jsou přerušeny průlivy Skagerak a Kategat, Baltským mořem a Botnickým a Finským zálivem. Z tohoto důvodu je mnohem komplikovanější výběr trasy a plánování cesty, a vzniká větší potřeba poskytování informací (a informačních řetězců) v porovnání s transevropskými silničními sítěmi ve střední Evropě. Internetová služba VIKING poskytuje na mapovém podkladu přístup ke všem trajektovým linkám a společností provozujícím přepravu v předmětné geografické oblasti. Vzhledem k plánované budoucí integraci pobaltských států zahrnuje tato služba rovněž informace o trajektových spojích litevských, lotyšských a estonských. Portál bude integrovat také informace, jejichž zdrojem je „soubor dat“ určený pro trajekty provozované v Baltském moři, což je jeden z dalších společných podniků VIKING, který probíhá od roku 2004. Totéž platí pro informace poskytované díky prostředkům navazujících projektů, které jsou realizovány prostřednictvím NEMIS (Northern Europe Mobility Information Service – Informační služba pro mobilitu v severní Evropě), a multimodálních systémů plánování tras, které jsou vyvíjeny

na národní úrovni ve Finsku a na regionální úrovni ve Švédsku. V rámci internetové služby VIKING je v současné době testován geografický informační systém WebGIS, jenž umožní sestavení informace na hladké geokódované mapě s funkcí zoom a vrstvení. Tento systém může být rovněž použit k prezentaci informací vztahujících se k připravovanému projektu dopravních koridorů pro dlouhé vzdálenosti (Long Distance Corridors).

V průběhu vývoje těchto projektů vyšly najevo jejich výhody vyplývající z intenzity výměny informací a jejich křížového využití mezi zúčastněnými státy. Společné podniky jsou optimalizovány v souladu s modely testovanými v rámci projektu VIKING (jak na národní, tak i mezinárodní úrovni) a architekturami technických a organizačních systémů. Pokud jde o rozsah nabízených služeb, spočívala strategie projektu VIKING ve snaze vyhnout se direktivnímu přístupu „shora dolů“, a namísto toho se raději soustředit na poznatky získané v rámci realizace Projektů správné praxe a úspěšnou spolupráci na poli TIS.